

**VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA**

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

**VYUŽITÍ ÚČETNÍHO SOFTWARE V HOSPODÁŘSKÉ PRAXI
USE OF ACCOUNTING SOFTWARE IN ECONOMIC PRACTICE**

Student: Jana Kepáková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Marcela Palochová, Ph.D.

OSTRAVA 2011

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, vypracovala samostatně a přílohu č. 1 jsem samostatně vložila.

Datum odevzdání bakalářské práce: 11. 5. 2011

.....
Jana Kepáková

OBSAH

1. ÚVOD.....	- 2 -
2. OBECNÉ VYMEZENÍ A PRÁVNÍ ÚPRAVA ÚČETNICTVÍ	- 3 -
2.1. PRÁVNÍ PŘEDPISY UPRAVUJÍCÍ VEDENÍ ÚČETNICTVÍ	- 3 -
2.1.1. <i>Zákon o účetnictví</i>	- 3 -
2.1.2. <i>Vyhlášky ministerstva financí k zákonu o účetnictví</i>	- 4 -
2.1.3. <i>České účetní standardy</i>	- 5 -
2.1.4. <i>Ostatní právní předpisy</i>	- 5 -
2.1.5. <i>Interní (vnitřní) směrnice</i>	- 6 -
2.2. PRÁVNÍ PŘEDPISY UPRAVUJÍCÍ VEDENÍ DAŇOVÉ EVIDENCE	- 7 -
3. ÚČETNÍ SOFTWARE PRO VEDENÍ ÚČETNICTVÍ A DAŇOVÉ EVIDENCE	- 10 -
3.1. VYMEZENÍ ÚČETNÍHO SOFTWARE PRO VEDENÍ ÚČETNICTVÍ.....	- 10 -
3.2. VYMEZENÍ ÚČETNÍHO SOFTWARE PRO VEDENÍ DAŇOVÉ EVIDENCE	- 14 -
3.3. ERP SYSTÉMY	- 20 -
3.4. KRITÉRIA PŘI VÝBĚRU ÚČETNÍHO SOFTWARE	- 23 -
3.4.1. <i>Odpovídající funkce</i>	- 24 -
3.4.2. <i>Cenové aspekty</i>	- 24 -
3.4.3. <i>Moduly a otevřenost</i>	- 25 -
3.4.4. <i>Kompatibilita</i>	- 25 -
3.4.5. <i>Parametrizace</i>	- 26 -
3.4.6. <i>Regulační požadavky</i>	- 26 -
3.4.7. <i>Aktualizace</i>	- 26 -
3.4.8. <i>Bezpečnost a ochrana dat</i>	- 27 -
3.4.9. <i>Zálohování dat</i>	- 27 -
3.4.10. <i>Reference</i>	- 28 -
4. ANALÝZA ÚČETNÍHO SOFTWARE	- 29 -
4.1. PREMIER SYSTEM ¹³	- 30 -
4.2. KLIENT ¹⁴	- 32 -
4.3. STEREO ¹⁵	- 34 -
4.4. POHODA ¹⁶	- 36 -
4.5. MONEY S3 ¹⁷	- 38 -
4.6. WINDUO ¹⁸	- 40 -
4.7. JUKWIN A PUKWIN ¹⁹	- 42 -
4.8. VOLBA VHODNÉHO ÚČETNÍHO SOFTWARE	- 44 -
4.9. CELKOVÉ ZHODNOCENÍ	- 47 -
5. ZÁVĚR.....	- 49 -
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	- 50 -
SEZNAM ZKRATEK	
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
PŘÍLOHY	

1. ÚVOD

Bakalářská práce se věnuje tématu využití účetního softwaru v hospodářské praxi – týká se širokého okruhu účetních jednotek, kterým může usnadnit proces při výběru vhodného účetního programu.

Až do roku 1992 česká legislativa počítala pouze s účetními knihami v tištěné podobě. Jestliže chtěla ÚJ vést účetnictví na počítači, musela mít účetní knihy a ostatní požadované výstupy vytištěny. Takto vytištěné účetní knihy musely být archivovány, aby byla splněna povinnost vést účetnictví. V roce 1992 přišla změna zákona a bylo umožněno přímé vedení účetnictví na počítači. Změna se týkala zpracování výstupů, které již nemusely být v tištěné formě, ale program musí být schopen je vytisknout „na požádání“.

Tato legislativní změna a hlavně rozvoj informačních a komunikačních technologií zapříčinily vznik mnohých dodavatelů účetních softwarů na našem trhu. Ti, kteří se nedokázali přizpůsobit požadavkům klientů, postupně zanikali. Dnešní trh nabízí spoustu programů s odlišnými funkcemi a grafickým zpracováním. Výběr toho nejlepšího účetního softwaru nebývá vždy jednoduchou záležitostí, proto na tento problém reaguje tato bakalářská práce.

Cílem bakalářské práce je tedy obecně charakterizovat použití účetního softwaru pro vedení účetnictví a daňové evidence, vymezení základní právní úpravy při vedení účetnictví a daňové evidence. Okrajově zde budou zmíněny ERP systémy, což jsou rozsáhlé softwarové systémy, často tvořeny na míru velkým organizacím, proto je nelze srovnávat s modulárními softwarovými produkty, kterým se často musí zvláště malé firmy přizpůsobovat.

Dalším cílem je zaměřit se na to, co by měl obsahovat účetní program pro účetnictví a daňovou evidenci. Poskytnutí základní představy o kritériích, spojených s výběrem účetního programu a nastínit případná úskalí při výběru vhodného softwarového produktu.

V neposlední řadě je cílem také aplikace těchto kritérií v praxi na vybraných účetních softwarech, tzn. charakterizovat jednotlivé produkty, zmínit jejich výhody a nevýhody, celkově je zhodnotit a doporučit ten nejvhodnější.

2. OBECNÉ VYMEZENÍ A PRÁVNÍ ÚPRAVA ÚČETNICTVÍ

Základní povinností všech podnikatelů je vést účetnictví v rozsahu a způsobem stanoveným zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Do konce roku 2003 existovaly dvě účetní soustavy – jednoduché a podvojně účetnictví. Od 1. 1. 2004 bylo jednoduché účetnictví nahrazeno daňovou evidencí. Zákon o účetnictví však umožňuje nadále vést jednoduché účetnictví např. některým občanským sdružením, církvím, církevním institucím, náboženským společnostem a honebním společenstvím, pokud jejich celkové příjmy za poslední uzavřené účetní období nepřesáhnou 3 000 000 Kč.

2.1. Právní předpisy upravující vedení účetnictví

Mezi základní právní předpisy upravující vedení účetnictví patří:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o účetnictví“,
- vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „vyhláška č. 500/2002 Sb.“,
- české účetní standardy pro ÚJ, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., dále jen „české účetní standardy“,
- ostatní právní předpisy,
- interní (vnitřní) směrnice. [8]

2.1.1. Zákon o účetnictví

Zákon o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, upravuje rozsah a způsob vedení účetnictví a požadavky na jeho průkaznost. Dále vymezuje všechny **účetní jednotky**, kterými podle tohoto zákona jsou:

- právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky,
- zahraniční osoby, které na území České republiky podnikají,
- organizační složky státu,
- fyzické osoby, které podnikají a jsou zapsány do obchodního rejstříku,
- ostatní fyzické osoby, které podnikají a jejich obrat přesáhl za bezprostředně předcházející rok částku 25 mil. Kč, a to od prvního dne kalendářního roku,
- ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,
- ostatní fyzické osoby, které podnikají a jsou účastníky sdružení bez právní subjektivity, pokud alespoň jeden z účastníků sdružení je účetní jednotkou.

Dle zákona o účetnictví musí vést účetní jednotky účetnictví jako soustavu **účetních záznamů**, přičemž je připuštěno použít technické prostředky, nosiče informací a programové vybavení. Účetními záznamy se rozumí data, která jsou záznamem veškerých skutečností týkajících se vedení účetnictví. Každou skutečnost týkající se vedení účetnictví jsou účetní jednotky povinny zaznamenávat výhradně jen účetními záznamy. Jednotlivé záznamy mohou být seskupovány do souhrnných účetních záznamů. Takovými účetními záznamy jsou zejména účetní doklady, účetní zápisy, účetní knihy, odpisový plán, inventurní soupisy, účtový rozvrh, účetní závěrka a výroční zpráva. Účetní jednotky jsou povinny takové účetní záznamy vést nejméně v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

2.1.2. Vyhlášky ministerstva financí k zákonu o účetnictví

Vyhláška č. 500/2002 Sb., která rozpracovává některá ustanovení zákona o účetnictví do podrobnější úpravy. Stanovuje například u účetní závěrky její rozsah, obsahové vymezení některých položek rozvahy, obsahové vymezení některých položek výkazu zisku a ztráty a přílohy. Dále zde lze naléznout účetní metody a jejich použití – metody oceňování majetku, odpisování, kursových rozdílů, odložené daně, vzájemného zúčtování položek, přechodu z daňové evidence na účetnictví. Tato vyhláška obsahuje i směrnou účtovou osnovu na úrovni skupin účtů a konsolidovanou účetní závěrku.

Další samostatné vyhlášky byly vydány pro účetní jednotky, jako jsou banky, pojišťovny, neziskové organizace atd.

2.1.3. České účetní standardy

České účetní standardy jsou opatření, která vydává Ministerstvo financí České republiky a jejich hlavní účelem je stanovení obecných zásad, v nichž může podnik uplatnit vlastní způsob řešení konkrétního účetního případu. Cílem standardů je upravit jednotlivé účetní přístupy a metody podrobněji než jsou upraveny ve vyhlášce č. 500/2002 Sb. a v zákoně o účetnictví.

Účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., využívají standardy č. 001 – 023. V lednu 2008 byl zrušen ČÚS č. 010, který se týkal odpisu starého bloku pohledávek. Celkem tedy existuje 22 platných standardů, jejichž seznam je v **příloze č. 1**.

V důsledku procesu harmonizace účetního výkaznictví v EU mají některé účetní jednotky povinnost vést a sestavovat individuální a konsolidované účetní závěrky dle Mezinárodních účetních standardů finančního výkaznictví (IFRS), které jsou upraveny právem Evropského společenství. [1]

2.1.4. Ostatní právní předpisy

Účetnictví v České republice úzce souvisí i s jinými daňovými předpisy. Proto je zde vhodné uvést další právní předpisy, kterými jsou zejména:

- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění,
- zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění,
- zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, v platném znění,
- zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění,
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění.

2.1.5. Interní (vnitřní) směrnice

Zákon o účetnictví přímo neukládá povinnost účetní jednotky vytvořit pro vedení svého účetnictví nebo daňové evidence **vnitřní účetní směrnice**, nicméně to vyplývá z celé řady dalších zákonů a právních předpisů.

Úloha **vnitřních předpisů** spočívá především v zajištění jednotného metodického postupu při sledování skutečností, které nastaly v účetní jednotce. Jejich dopad se projevuje i při sestavování vnitřních plánů, ať už z hlediska finančního hospodaření nebo rozpočtových výhledů, tak i následné realizace hospodářských operací. Pomocí vnitřních předpisů se zajišťuje zachování stejného postupu a stejného řešení obdobných situací.

Dalším úkolem vnitřních předpisů je vyjádření vůle odpovědných pracovníků účetní jednotky, že v konkrétních situacích má být postupováno konkrétním způsobem (ne jinak). V těchto případech plní vnitřní směrnice úlohu konkrétních pravidel, kterými se musí řídit všichni pracovníci účetní jednotky včetně těch pracovníků, kteří zajišťují zpracování **účetnictví** účetní jednotky, i když nejsou pracovníky (zaměstnanci) této účetní jednotky.

Aktualizaci vnitřních předpisů je třeba provést v těchto případech:

- každoročně, vždy k začátku nového účetního období (kalendářního roku),
- při organizačních změnách,
- při změně pravidel obsažených v obecně platných předpisech,
- při změně ve způsobu realizace některých činností,
- při změně zvolených účetních postupů apod.

Směrnice účetní jednotky mají být konkrétní, popisují účetní pravidla pro ten který subjekt. Zpravidla by měly být zpracovány minimálně pro následující oblasti: archivace, benefity, cizí měna, časové rozlišení, daňová pravidla, dohadné položky, dohadné položky, evidence dlouhodobého majetku (včetně podmínek pro zařazení, vyřazení), harmonogram zpracování účetní závěrky, inventarizace, oběh účetních dokladů, oceňování, odpisový plán, opravné položky, rezervy (účetní i daňové), účetní software, účtový rozvrh, zásoby (metodika účtování zásob, normy spotřeby aj.). [12]

2.2. Právní předpisy upravující vedení daňové evidence

Do právních předpisů upravujících vedení účetnictví patří:

- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění, dále jen „zákon o daních z příjmů“,
- vyhlášky ministerstva financí,
- české účetní standardy,
- ostatní právní předpisy,
- interní (vnitřní) směrnice.

Zákon o daních z příjmů

Vedení daňové evidence upravuje zákon o daních z příjmů. Pro podnikatele – fyzické osoby, kteří nemají ze zákona o účetnictví povinnost vést účetnictví, to znamená, že pokud neuplatňují výdaje procentem z příjmů dle § 7 odst. 9 tohoto zákona, nebo nemají stanovenou paušální daň dle § 7a dle tohoto zákona, pak jsou povinni vést daňovou evidenci dle § 7b tohoto zákona. [6]

Vyhlášky ministerstva financí

Zde platí vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v podvojném účetnictví ve znění vyhlášky č. 472/2003 Sb., č. 397/2005 Sb., a vyhlášky č. 349/2007 Sb., která již byla vymezena v bodě 2.1.2. a dále zde lze zařadit vyhlášku č. 125/1993 Sb., o zákonném pojištění odpovědnosti zaměstnavatele, ve znění pozdějších předpisů.

České účetní standardy

Pro vedení daňové evidence platí stejné účetní standardy jako pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., viz bod 2.1.3.

Ostatní právní předpisy

Podnikající fyzické osoby se řídí velkým množstvím dalších zákonů, mezi nejdůležitější patří:

- zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Interní (vnitřní) směrnice

Vedení daňové evidence se řídí zákonem o daních z příjmů. Tento předpis však pro svou obecnou platnost zdaleka nemůže detailně upravit všechny postupy, které při vedení daňové evidence u konkrétního podnikatele vznikají. Proto se v praxi obecná pravidla a postupy konkretizují vnitřními normami – předpisem podnikatele, tzv. **interní směrnici**.

Povinnost zpracování interních směrnic není upravena zákonem o daních z příjmů, ale nepřímou vyplývá z celé řady dalších zákonů a právních předpisů.

Konkrétní rozsah interních směrnic závisí na individuálních okolnostech u každého podnikatele. Daleko více než na formální stránku a rozsáhlost textu by se podnikatel měl zaměřit na praktický význam.

Interní směrnice mohou obsahovat informace o:

- způsobu vedení daňové evidence,
- postupech při uzavírání daňové evidence na konci zdaňovacího období,
- způsobu číslování dokladů,
- způsobu oceňování majetku,
- způsobu odepisování majetku,
- způsobu provádění inventarizace majetku a závazků,
- způsob archivace písemností a podkladů a jejich případná skartace. [2]

Forma zpracování směrnic není upravena žádným právním předpisem. Interní směrnice mohou být zpracovány popisným způsobem, ve formě tabulek apod.

Dnes je bohužel zpracování vnitřních směrnic mnohdy podceňováno.

3. ÚČETNÍ SOFTWARE PRO VEDENÍ ÚČETNICTVÍ A DAŇOVÉ EVIDENCE

V současné době se účetnictví vede především pomocí výpočetní techniky, je to tzv. počítačové zpracování účetnictví. Práce s počítači umožňuje účtovat relativně snadno a velmi rychle s účinnou kontrolou správnosti, umožňuje také velké množství různých výstupů pro potřeby podnikatelů, kontroly, analýzy apod. Vedení účetnictví na počítači obnáší také i různá rizika. Mohou to být například: ztráta údajů, nepřesnost, špatná kontrola apod.

Při vedení účetnictví prostředky výpočetní techniky musí alespoň jedna účetní kniha obsahovat údaje umožňující kontrolu návaznosti jednotlivých účetních zápisů na údaje z dokladů. Zaúčtování všech účetních dokladů správnými částkami do příslušného účetního období lze prokazovat zhotovením opisu vstupních dat, který je účetní knihou – deníkem. Další účetní knihy lze odvodit programem zpracování dat podle projekčně programové dokumentace.

Použití prostředků výpočetní a jiné techniky musí umožnit výstup údajů v písemné formě, pokud je požadována z důvodu ověřování účetní závěrky auditorem, daňové kontroly nebo z důvodu vztahu podniku k bance.

Účetní jednotky jsou povinny zajistit ochranu účetních záznamů a jejich obsahu, použitelných technických prostředků, nosičů informací a programového vybavení před jejich zneužitím, poškozením, zničením, neoprávněnou změnou či přístupem k nim, ztrátou nebo odcizením.

3.1. Vymezení účetního software pro vedení účetnictví

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví jako soustavu účetních záznamů. Účetní záznamy jsou data, která jsou nositeli informací týkajících se předmětu a vedení účetnictví. Účetními záznamy jsou především účetní doklady, účetní zápisy, účetní knihy, odpisový plán, inventurní soupisy, účtový rozvrh, účetní závěrka, daňové doklady, mzdové listy a další dokumentace. Pro jejich použití mohou být použity technické prostředky, nosiče informací a programové vybavení.

Vedení účetnictví pomocí programového vybavení tj. pomocí účetního softwaru umožňuje zákon o účetnictví v § 4, odst. 10, a to za podmínky splnění všech právních náležitostí. Tyto základní náležitosti lze najít v § 2, § 3 a § 4 v uvedeném zákoně.

Z uvedených paragrafů vyplývá například to, že účetní jednotky musí:

- účtovat o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření,
- účtovat podvojnými zápisy o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí,
- vést účetnictví ode dne svého vzniku až do dne svého zániku,
- vést účetnictví ode dne zápisu do obchodního rejstříku až do dne výmazu z obchodního rejstříku,
- dodržovat při vedení účetnictví směrnou účtovou osnovu, uspořádání a označování položek účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky, obsahové vymezení těchto závěrek a účetní metody,
- vést účetnictví za účetní jednotku jako celek,
- vést účetnictví jako soustavu účetních záznamů,
- vést účetnictví v peněžních jednotkách české měny,
- vést účetnictví v českém jazyce. [9]

Účetní operace se pomocí zápisů zachycují v účetních knihách. Účetní jednotky v soustavě podvojného účetnictví vedou tyto knihy:

- deník,
- hlavní knihu,
- knihy analytických účtů,
- knihy podrozvahových účtů. [3]

Deník

Deník zachycuje účetní případy chronologicky za sebou, časově uspořádané v posloupnosti podle jejich vzniku a jímž prokazují zaúčtování všech účetních případů v účetním období.

Význam deníku:

- časově uspořádává účetní operace,
- zabraňuje dodatečným úpravám, vpisování případů či údajů,
- zajišťuje průkaznost a spolehlivost účetních údajů vazbou na doklady,
- spojuje doklady s hlavní knihou,
- napomáhá odhalení chyb, k nimž došlo v hlavní knize.

Deník obsahuje listy (stránky), které musí být očíslované, stejně tak jednotlivé řádky. Jeden účetní případ tvoří jednu deníkovou položku.

Každá účetní jednotka může vést buď jeden deník anebo více deníků. Jestliže účetní jednotka vede pouze jeden deník, tak jsou v něm zaúčtovány všechny účetní doklady v daném účetním období, tak jak šly časově za sebou. Většina účetních softwarů je uzpůsobena na vedení více účetních deníků, jejichž hlavní výhodou je větší přehlednost zpracovávaných účetních záznamů. Každý deník je veden pro danou účetní oblast, např. deník bankovního účtu, deník vydaných faktur, deník přijatých faktur atd.

Hlavní kniha

Do hlavní knihy se zapisují účetní zápisy ve věcném uspořádání (čeho se týkají) na účty aktiv, pasiv, nákladů a výnosů. Zápisy jsou vedeny na jednotlivých účtech hlavní knihy v peněžních jednotkách a jsou označovány jako zápisy soustavné nebo také systematické.

Hlavní kniha obsahuje syntetické účty podle účtového rozvrhu, které obsahují minimálně následující informace:

- zůstatky účtů ke dni, k němuž se otevírá hlavní kniha,
- souhrnné obraty strany MD a D účtů, alespoň za kalendářní měsíc,
- zůstatky účtů ke dni, ke kterému se sestavuje účetní závěrka.

Účetní jednotky otevírají účetní knihy ke dni svého vzniku, k prvnímu dni účetního období, kde dni vstupu do likvidace nebo ke dni účinnosti prohlášení konkurzu, jakož i v ostatních případech, ve kterých podle zvláštních právních předpisů sestavují zahajovací rozvahu.

Účetní jednotky uzavírají účetní knihy k poslednímu dni účetního období, kde dni zrušení bez likvidace s výjimkou přeměn společností nebo družstev, ke dni předcházejícímu den vstupu do likvidace, de dni předcházejícímu den účinnosti prohlášení konkurzu, jakož i v ostatních případech, ve kterých sestavují podle zvláštních právních předpisů mimořádnou účetní závěrku.

Při pokračující podnikatelské činnosti se účty hlavní knihy nově otevírají pro každé účetní období počátečními zůstatky k prvnímu dni nového účetního období. Tyto stavy navazují na konečné zůstatky aktiv a pasiv, kterými byly účty uzavřeny k rozvahovému dni.

Účetní jednotky nesmějí zřizovat účty mimo účtový rozvrh a účetní knihy. Všechny účetní zápisy v hlavní knize jsou zachyceny souvztažně a podvojně. Uspořádání těchto účetních zápisů může být na základě:

- pořadových čísel,
- data vzniku účetního zápisu,
- data vzniku účetního dokladu.

Knihy analytických účtů

V knihách analytických účtů se podrobně rozvádějí účetní zápisy hlavní knihy. Analytické účty zajišťují členění syntetických účtů podle potřeb účetní jednotky. Úprava knih analytických účtů není právně zakotvena a forma vedení analytických účtů je zcela v kompetenci jednotlivých podniků. Peněžní částky v těchto knihách musí odpovídat

příslušným souhrnným peněžním částkám obratu nebo zůstatkům syntetických účtů, k nimž se tyto knihy vedou. I v knihách analytických účtů se užíje vyjádření v peněžních jednotkách (nelze použít pouze měrných jednotek či vyjádření množství). Částky samozřejmě navazují na syntetické účty.

Knihy podrozvahových účtů

V knihách podrozvahových účtů se uvádějí účetní zápisy, které se neprovádějí v deníku ani v hlavní knize. Tyto účetní zápisy se nemusí vykazovat v rozvaze či ve výkaze zisku a ztráty, ale jsou vyžadovány v příloze účetní závěrky. Na těchto účtech se sledují důležité skutečnosti nutné pro posouzení majetkoprávní situace účetní jednotky. Účtuje se v účtových skupinách 75 až 79.

Na podrozvahových účtech se sleduje např. najatý majetek v leasingu, zástavní práva, odepsané pohledávky do jejich zániku, pohledávky nebo závazky z opcí atd.

3.2. Vymezení účetního software pro vedení daňové evidence

Software pro vedení daňové evidence využívají fyzické osoby, které nevedou účetnictví a uplatňují daňové výdaje ve skutečné výši. Jedná se tedy o osoby, které před rokem 2004 vedli jednoduché účetnictví podle zákona o účetnictví.

Pomocí vedení daňové evidence dochází k zajištění základu daní z příjmu, přehled o příjmech a výdajích, v členění potřebném pro zjištění daní a také přehled o stavu majetku a závazcích, které ovlivňují daň z příjmu.

Zákon o daních z příjmu stanovuje obsah daňové evidence nikoli však formu jeho zpracování. Zde je ponechán prostor pro individuální zpracování příjmů a výdajů v mezích zákona.

Nejčastějšími formami vedení daňové evidence jsou tyto knihy:

- deník,
- kniha pohledávek,
- kniha závazků,
- kniha dlouhodobého hmotného a finančního majetku,
- kniha zásob,
- evidence rezerv,
- kniha svěřeného majetku,
- mzdová agenda,
- ostatní evidenční knihy. [4]

Deník

Deník obsahuje systematické záznamy hodnot dokladů, kterými jsou podloženy uskutečněné příjmy a výdaje peněžních prostředků, které ovlivňují dílčí daňový základ poplatníka.

Uspořádání deníku může být dle různých hledisek. Obvykle se zápisy v deníku uspořádávají podle času (chronologicky), tak jak byly příjmy a výdaje uskutečňovány nebo jednotlivé doklady získávány. Do tohoto deníku jsou také zapisovány příjmy a výdaje, které nesouvisí s podnikáním, pakliže k jejich uskutečnění byly použity prostředky získané podnikáním nebo určené pro budoucí podnikatelské využití.

Peněžními prostředky pro účely daňové evidence se rozumí hotovost, ceniny a stavy běžných a vkladových bankovních účtů.

Deníky v účetním softwaru bývají nejčastěji členěny na:

- **pokladní deník** – účtuje se zde na základě příjmových a výdajových pokladních dokladů a jiných dokladech, kterými jsou jednotlivé operace podloženy,

- **deník bankovního účtu** – účtuje se zde na základě bankovních výpisů a jiných dokladech, kterými jsou jednotlivé operace podloženy,
- **evidence cenin** – sleduje účel a použití nakoupených cenin, kterými jsou např. kolky, známky, stravenky, apod.

Kniha pohledávek

Kniha pohledávek eviduje všechny pohledávky vzniklé z podnikání ve sledovaném daňovém období. Součástí této evidence jsou i pohledávky vzniklé v předchozích daňových obdobích a dosud nezaplacené pohledávky. Dále jsou zde sledovány úroky z prodlení, smluvní pokuty, případně jiné sankční pohledávky vzniklé z obchodních vztahů, poskytnutí krátkodobých půjček a úvěrů.

Účetní software umožňuje třídit pohledávky podle potřeby analytickým číslováním. Za pomoci filtru lze jednoduše vytvořit jednotlivé sestavy. Filtračním kritériem může být např. den, ve kterém došlo ke vzniku pohledávky, den splatnosti, den úhrady (v případě částečné úhrady tento den a uhrazená částka).

Kniha závazků

Kniha závazků eviduje všechny závazky vzniklé z podnikání ve sledovaném daňovém období nebo v minulosti a dosud nezaplacených. Dále jsou zde sledovány úroky z prodlení, smluvní pokuty, případně jiné sankční závazky vzniklé z obchodních vztahů, přijaté krátkodobé půjčky a úvěry včetně nezaplacených úroků.

Účetní software opět umožňuje třídění těchto závazků na základě analytického číslování. Filtračním kritériem může být v tomto případě např. časový okamžik, ve kterém došlo ke vzniku závazku, den splatnosti, den úhrady (v případě částečné úhrady den a uhrazená částka).

Lze sledovat také závazky z pohledu DPH, případně spotřební daně. U DPH je třeba především zaznamenat doklady, u kterých vzniká nárok na odpočet daně.

Kniha dlouhodobého hmotného a finančního majetku

Kniha dlouhodobého hmotného majetku eviduje veškerý hmotný majetek vyhovující definici hmotného majetku podle § 26 zákona o daních z příjmů. Eviduje se zde majetek, který je podnikatelem využíván k podnikání, a jsou, byly či budou uplatňovány jeho odpisy. Předmětem evidence je vstupní cena tohoto majetku, hodnota provedených technických zhodnocení, použitý způsob odepisování, odpisy v jednotlivých letech a zůstatkové ceny, datum pořízení, datum vyřazení a inventární číslo. Majetek může být z evidence vyřazen z důvodu plného odepsání, prodeje nebo likvidace.

Kniha dlouhodobého finančního majetku eviduje vynaložené prostředky na pořízení dlouhodobého finančního majetku. Předmětem této evidence je záznam hodnoty a okamžiku pořízení a vyřazení, záznam termínu splatnosti, výše skutečně přijatých úroků nebo podílů na zisku a údaj o výši příjmu z prodeje tohoto majetku či inkasa při splatnosti.

U účetního softwaru se lze většinou setkat s jednotlivými volnými kartami majetku, které zabezpečují tuto evidenci. V písemné formě jsou tyto karty obvykle vázané v podobě knihy.

Kniha zásob

Kniha zásob eviduje všechny předměty, které vyhovují definici zásob. Zákon o daních z příjmu přímo nespecifikuje evidenci zásob, ale požaduje, aby byla vedena evidence o majetku. Do majetku patří i zásoby, které dosud nebyly spotřebovány a proto je potřebné zajistit také jejich evidenci. Předmětem evidence v této knize je pořizovací cena majetku včetně provedení dodatečných úprav, časový okamžik, ve kterém došlo k jeho pořízení, úpravě, okamžik spotřeby, likvidace nebo jiného vyřazení z evidence.

Také evidence zásob může být vedena buď na volných kartách, nebo ve vázaném sešitě, jak písemně, tak pomocí účetního softwaru.

Evidence rezerv

Evidence rezerv obsahuje údaje o všech rezervách vytvořených dle zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve sledovaném daňovém období nebo v minulosti. Nejčastěji se lze setkat s těmito rezervami:

- rezervy na opravy hmotného majetku,
- rezervy na pěstební činnost,
- ostatní rezervy dle zákona o rezervách, např. na odbahnění rybníka.

Při jejich tvorbě musí být peněžní prostředky uloženy na zvláštním bankovním účtu.

Kniha svěřeného majetku

Kniha svěřeného majetku eviduje najatý majetek, majetek svěřený do úschovy nebo do opravy. Dokladem k této evidenci může být nájemní smlouva nebo zakázkové listy, ze kterých musí být zřejmé povinnosti podnikatele, např. termíny pro ukončení opravy nebo úpravy přijatých věcí, termíny placení nájemného atd.

Mzdová agenda

Mzdová agenda slouží k evidenci mezd zaměstnanců. Vedení je uskutečňováno na základě mzdových listů, výplatních pásek, zúčtovacích a výplatních listin, daňových prohlášení, evidenčních listů důchodového pojištění. Podnikatel (zaměstnavatel) má povinnost vést tuto agendu pro všechny zaměstnance, jimž sráží zálohu na daň z příjmu ze závislé činnosti nebo srážkovou daň. Veškeré náležitosti mzdového listu jsou uvedeny v § 38j zákona o daních z příjmů.

U vedení mzdové agendy prostřednictvím účetního softwaru, jsou nutné časté aktualizace přednastaveného softwaru dle novelizací zákona. Mnohdy se aktualizace stahují

automaticky, pokud má daná výpočetní technika přístup na internet. Je však důležité aby software byl schopen zajistit výstupní informace, kterými jsou například:

- postup výpočtu mzdy,
- přehled měsíčních plateb všech zaměstnanců na pojistné na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění,
- přehled všech srážek z mezd zaměstnanců,
- výše vyplacené zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti zaměstnance.

Ostatní evidenční knihy

Zde lze řadit další knihy doplňující daňovou evidenci, které má podnikatel povinnost vést, pokud pro ně má náplň. Mohou to být například tyto knihy popřípadě karty:

- kniha cenin,
- kniha evidence jízd,
- kniha pro sledování nepřímých daní,
- karty časového rozlišení výdajů,
- karty opravných položek,
- a další.

Výše uvedený výčet knih a karet není úplný, protože každému podnikateli může nastat potřeba evidence jiných a nových skutečností, především díky častým změnám zákonů. [1]

3.3. ERP systémy

Enterprise Resource Planning system neboli rozsáhlý softwarový systém, který je schopen pokrýt plánování a řízení hlavních interních podnikových procesů. Mezi interní procesy patří: výroba, (vnitřní) logistika, personalistika, správa majetku a v neposlední řadě také účetnictví.

ERP systémy jsou koncipovány jako otevřené modulárně uspořádané systémy. Jejich tvorbou se zabývá mnoho renomovaných softwarových firem. V posledních letech dochází ke slučování mnohých firem a na trhu tak zůstávají jen ti nejsilnější. Řešení ERP systémů se liší strukturou a uspořádáním jednotlivých modulů. Významnější odlišnosti jsou dány zejména tím, pro jakou podnikatelskou sférou jsou určeny. Na výzkumu a vývoji ERP systémů se podílí také některé odběratelské podniky, které úzce spolupracují se softwarovými vývojáři tak, aby jim výsledný návrh výrobku (produktu) co nejlépe vyhovoval.

Vlastnosti ERP systému:

- zefektivnění a zrychlení hlavních podnikových procesů,
- centralizaci dat a snížení chyb,
- vytváření a zpřístupňování informací v reálném čase,
- dlouhodobé úspory v investicích do informačních systémů a hardware,
- zvýšení bezpečnosti,
- rychlejší výstupy pro vedení firmy,
- schopnost zpracovávat historická data,
- podpora pro vedení účetnictví podle mezinárodních standardů.

Moderní ERP systémy dnes dokážou pokrýt velmi pestrou škálu podnikových procesů. Málokterá organizace však dokáže zúžitkovat jejich komplexní funkcionalitu. Místo řešení rozsáhlých ERP projektů podniky využívají spíše vylepšování stávající architektury napojováním dalších potřebných funkcí. Proto mezi nejdůležitější vlastnosti těchto systémů lze zařadit jeho otevřenost a přizpůsobitelnost požadované integraci s dalšími aplikacemi.

K hlavním požadavkům kladeným na ERP systémy patří:

- realizace měřitelných přínosů v oblasti snižování celé struktury nákladů vznikající neefektivním řízením firmy,
- realizace neměřitelných přínosů v oblasti řízení podnikových procesů a dostupnosti informací v reálném čase. [7]

„Do určité míry nasyceností trhu, ale spíše přirozeným vývojem firem nejsou ERP systémy doménou pouze velkých podniků, ale stávají se nástrojem pro dynamicky se rozvíjející střední či malé společnosti – SMB, které potřebují mít komplexní řešení pro svůj byznys. Jejich nesporná výhoda spočívá již v principu nasazení. Nasazení systému je řešeno minimálně dvoustupňově – úvodní analýza stavu a následné nasazení (implementace). Zatímco ekonomické systémy můžeme označit vesměs za krabicová řešení, ERP systémy pro SMB jsou již uzpůsobeny přijímat konkrétní požadavky dané společností a reagovat na ně pomocí svých nástrojů na úpravu systému. Nad do určité míry standardním jádrem systému tak dochází k vytvoření přesného řešení pro danou firmu, které kopíruje veškeré podnikové procesy mnohem přesněji než běžný účetní programový balík, a může tedy fungovat coby podpůrný nástroj pro další růst společnosti. Přínos kvalitní implementace ERP spočívá v přesných informacích ve správný čas na správném místě. Sofistikovaná řešení pak plánují a předvídají další vývoj, případně mohou též modelovat různé scénáře. Jedná se tak o funkce, které ocení zejména vedení společnosti při tvorbě operativních i strategických plánů.

Na rozdíl od účetního softwaru, kde se řeší věci jako Pokladna, Banka, Fakturace apod., se u ERP budete pohybovat v termínech analýza, prezentace výsledků v čase, grafická analýza dat, statistiky, analýza zakázek, řízení peněžních toků (cashflow management), prognózy. Je nasnadě, že pouze zkušený dodavatelský tým dokáže vést zmíněné procesy implementace k uspokojivému splnění požadavků zákazníka.“¹

¹ Zdroj: <http://businessworld.cz/>, Martin Korejs, Jiří Rákosník PR manager a obchodní ředitel ze společnosti J.K.R.

Podniky v České republice ještě stále plně nevyužily potenciál ERP systémů. V blízké budoucnosti lze očekávat, že mnoho organizací, zejména malých a středně velkých, se přikloní k pořízení standardního ERP řešení tak, aby nebyly omezovány v dalším růstu.

Tab. 3.1. Klasifikace ERP systémů podle oborového a funkčního zaměření

ERP systém	Charakteristika	Výhody	Nevýhody
All-in-One	Schopnost pokrýt všechny klíčové interní podnikové procesy ²	Vysoká úroveň integrace, dostačující pro většinu organizací	Nížší detailní funkcionalita, nákladná customizace ³
Best-of-Breed	Orientace na specifické procesy nebo obory, nemusí pokrývat všechny interní podnikové procesy	Špičková detailní funkcionalita, nebo specifická oborová řešení	Obtížnější koordinace procesů, nekonzistentnosti v informacích, nutnost řešení více IT projektů
Lite ERP	Odlehčená verze standardního ERP zaměřená na trh malých a středně velkých firem.	Nížší cena, orientace na rychlou implementaci	Omezení ve funkcionalitě, počtu uživatelů, možnostech rozšíření atd.

Zdroj: SODOMKA, P. *Informační systémy v podnikové praxi*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2006. 158 s. ISBN 80-251-1200-4.

² patří sem zejména personalistika, výroba, logistika, ekonomika

³ customizace je individuální úprava na míru zákazníka

3.4. Kritéria při výběru účetního softwaru

Než se začaly používat programy pro vedení účetnictví, byl způsob vedení účetnictví a jeho dílčí postupy plně dány ÚJ. Účetní určoval způsob vyhotovování dokladů, jejich zapisování do účetních knih a následné vyhotovování výstupních informací z účetnictví. S nástupem informačních technologií určuje a přebírá řízení podstatné části těchto úkonů programové vybavení počítače – software. Jedinou cestou jak může účetní jednotka ovlivnit kvalitu vedení svého účetnictví, je výběrem vhodného programu, jeho způsob a kvalita implementace (naplnění daty). Chybně vybraný program pro vedení účetnictví nebo jeho špatná implementace může způsobit závažné problémy, jejichž ekonomické důsledky mohou přesáhnout pořizovací náklady vybraného systému.

ÚJ bude při výběru způsobu vedení účetnictví vždy zvažovat tři základní kritéria: **rychlost, kvalitu a cenu**. Cílem ÚJ by měl být výběr účetního programu, který bude představovat optimum mezi těmito kritérii.

Pro účely této bakalářské práce jsem si vybrala tyto základní obsahové kritéria:

- odpovídající funkce,
- cenové aspekty,
- moduly a otevřenost,
- kompatibilita,
- parametrizace,
- regulační požadavky,
- aktualizace,
- bezpečnost a ochrana dat,
- zálohování dat,
- reference. [5]

3.4.1. Odpovídající funkce

Odpovídajícími funkcemi se rozumí schopnost programu plnit požadavky uživatelů na funkce, které bude ÚJ řešit s ohledem na svůj předmět činnosti, organizační strukturu a organizaci informačního systému.

Jedním z nejdůležitějších kritérií je **právní forma podnikatelského subjektu**. Je rozlišováno, zda se jedná o fyzickou osobu nebo právnickou osobu, zda vede daňovou evidenci (jednoduché účetnictví) nebo podvojně účetnictví. Je zřejmé, že požadavky se budou lišit u banky či pojišťovny a jiné požadavky budou u výrobního podniku nebo neziskové organizace.

Dalším důležitým parametrem je **velikost firmy**, kterou lze měřit počtem účetních operací za účetní období. Z tohoto hlediska se ÚJ dělí zhruba do tří hlavních skupin:

- malé firmy (zhruba do 10 tisíc účetních položek za rok),
- střední firmy (zhruba mezi 10 – 100 tisíc položek),
- velké podniky (více než 100 tisíc položek).

Dá se říci, že čím je firma větší, tím se zvyšují také nároky na funkce programu. Například obchoduje-li ÚJ se zahraničními partnery, bude požadovat, aby program poskytoval kvalitní funkce pro práci s cizími měnami a aby byl schopen vypracovat účetní doklady a výkazy ve vícejazyčném provedení.

3.4.2. Cenové aspekty

Cena účetního softwaru jednoznačně závisí na finanční situaci firmy. Zde je důležité připomenout, že ne vždy je cenově nejvýhodnější program tou nejlepší variantou. Proto by měly být cenové aspekty v pomyslném žebříčku kritérií až téměř na konci. V případě kdy je účetní firma za svou práci zodpovědná svým zákazníkům a může být selhání softwaru v kritickém okamžiku fatální.

3.4.3. Moduly a otevřenost

Účetní programy jsou většinou konstruovány modulárně, to znamená, že je lze budovat postupně, případně zakoupit pouze ty moduly (funkce), které jsou v daném okamžiku pro ÚJ nezbytné. Jednotlivé názvy modulů mohou být různé, avšak obsahová náplň bývá podobná. Mezi základní moduly se řadí účetnictví, mzdy, majetek. Software samozřejmě může obsahovat celou řadu doplňujících modulů, které jsou stavěny přímo na přání zákazníka nebo pouze doplňují (rozšiřují) moduly základní. Doplňujícími moduly mohou být sklady, kancelář, adresář, fakturace atd.

Otevřeností se rozumí otevřenost programu nejen v rámci produktů stejného výrobce, ale i k modulům jiných softwarových dodavatelů. Nový modul by se měl po instalaci automaticky napojit na stávající části programu. Pro tuto potřebu musí být hodnocený software vybaven kvalitními funkcemi pro export a import dat ve standardně definovaných formátech, které umožní jeho napojení na jiné programy. Díky importu dat do tabulkového procesoru MS Excel, je například možné vytvářet nestandardní výstupní sestavy nebo grafy.

3.4.4. Kompatibilita

Kompatibilitou se rozumí otevřenost programu nejen v rámci produktů stejného výrobce, ale i k modulům jiných softwarových dodavatelů. Jde o možnost oboustranné komunikace s klientem. Nový modul by se měl po instalaci automaticky napojit na stávající části programu. Pro tuto potřebu musí být hodnocený software vybaven kvalitními funkcemi pro export a import dat ve standardně definovaných formátech, které umožní jeho napojení na jiné programy. V praxi to může vypadat tak, že software pohodlně sehraje data od klientů účetní firmy, jako jsou například vystavené faktury či pokladní doklady a další dokumenty, tak aby účetní nebyl nucen je znovu ručně zadávat.

Kompatibilitou se však nemyslí pouze komunikace mezi účetní firmou a klientem. Moderní účetní programy by měl umožňovat elektronickou komunikaci se státními institucemi a úřady. Touto cestou lze již nyní například podávat přiznání k DPH či hlášení pro Správu sociálního zabezpečení nebo komunikovat pomocí datových schránek.

3.4.5. Parametrizace

Parametrizace je chápána jako přizpůsobivost programu určitým parametrům (potřebám) konkrétní ÚJ. Jedná se o parametry, které určují funkce programu samotného, ale i o parametry určující způsoby zpracování dat, obsah a formu vstupů a výstupů apod. Díky parametrizaci softwaru, lze jeho funkce přizpůsobit konkrétnímu způsobu užití, a to i individuálně pro jednotlivé uživatele v rámci ÚJ. Například možnosti nastavení uživatelů, hesel, nastavení uživatelských výstupních sestav, výstupních formulářů, nastavení tiskáren a kontrol vstupních údajů (data, čísla faktur atd.).

Vyšší parametrizace však znamená větší složitost programu, která je spojena se zvýšenými náklady související s pořízením takového softwaru, ale také s vyššími nároky na údržbu systému. Proto je nutné hledat optimální úroveň mezi parametrizací, individuálními požadavky ÚJ, složitostí a cenou.

3.4.6. Regulační požadavky

Účetní programy na českém trhu většinou splňují základní požadavky na vedení účetnictví a daňové evidence, které jsou uvedeny v kapitole 2. Přesto je však vhodné zaměřit se na to, zda software respektuje aktuální české právní předpisy. Zejména strukturu účetních výkazů, podobu formulářů a hlášení odevzdávaných finančnímu úřadu a dalším orgánům státní správy. Dále na možnosti a způsoby provádění oprav. Jedním ze základních požadavků účetnictví je zachování obou zápisů, jak chybného, tak nového správného zápisu. Tento aspekt mnoho softwarů ignoruje. Dovolí ÚJ již zaúčtovanou operaci smazat nebo přepsat. V neposlední řadě je nutné uvést, že na trhu existují účetní softwary, které umožní účtování na účtech, které neexistují v účtovém rozvrhu nebo dovolují účtovat nepodvojně.

3.4.7. Aktualizace

Souvisí s regulačními požadavky a pružnou reakcí tvůrců softwarů na změny v legislativě. Každoročně probíhá mnoho změn, které se týkají jak mezd tak daní, formulářů, výkazů, termínů odevzdání. ÚJ pochopitelně mnohdy není schopna, všechny tyto změny sledovat. Kvalitní účetní software by tyto změny měl sledovat za ní a pružně reagovat na

takovéto změny. Nejmodernější programy, které mají přístup k internetu, si dokážou tyto aktualizace stáhnout samy a dokonce na ně upozornit ÚJ. Proto je nutné zvolit software s dobrým zázemím, tak aby tvůrce softwaru sledoval veškeré odpovídající změny v jeho funkcionalitě a byly připraveny nejpozději ke dni, kdy změna začne platit.

3.4.8. Bezpečnost a ochrana dat

Je další velice významné kritérium výběru vhodného softwaru. Zabezpečení programu proti přístupu neoprávněných osob je zpravidla řešeno autorizací – zadáním uživatelského jména a hesla při spuštění programu, případně před spuštěním některých důležitých funkcí. Mnohé účetní softwary mají zadáno uživatelské jméno a heslo napevno, to znamená, že je dáno programem a není možno jej změnit. V těchto případech vstupní heslo chrání funkce programu nikoliv však zpracovávaná data. Proto je nutné zabezpečit ochranu dat omezením přístupu k nim jinými aplikacemi.

3.4.9. Zálohování dat

Zálohování a uchování dat je dle zákona o účetnictví povinností každé ÚJ. Rovněž ztráta nebo poškození jak účetních tak neúčetních dat může způsobit vážné problémy a dodatečné náklady. Taková situace může ohrozit i samotnou existenci ÚJ. Rovněž účetní firmy by měly dbát zvýšené opatrnosti při zálohování dat.

Kvalita funkcí softwaru pro tvorbu záložních kopií datových souborů a jejich obnovu bývá důležitým rozhodovacím kritériem při výběru programu. Nejvhodnější variantou je, pokud přímo software pro vedení účetnictví nebo daňové evidence disponuje odpovídajícími funkcemi pro zálohování a obnovu dat. Nutno dodat, že zálohovat lze i speciálními programy a postupy mimo vlastní účetní software.

Samozřejmě zálohování neřeší problém ochrany dat v případě, že ÚJ nechává kopie dat na volně dostupném místě nebo vůbec zálohy nedělá.

3.4.10. Reference

Známost produktu a spokojenost zákazníků může být jedním z dalších vodítek při hledání vhodného programu pro vedení účetnictví či daňové evidence. Je lepší dát přednost ověřeným dodavatelům před těmi novými, kteří k softwaru poskytují poradenský servis, záruční a servisní lhůty, případně poskytují bezplatné stáhnutí demoverze programu na svých internetových stránkách.

Na českém trhu lze nalézt auditované účetní programy. Jsou to účetní softwary, které jsou na základě objednávky dodavatele softwaru posuzovány auditory. Auditóři zkoumají, zda základní parametry programu vyhovují základním požadavkům české účetní regulace.

Auditorské posudky jsou spíše považovány za parametr obchodního charakteru, neboť nelze z této skutečnosti vyvodit, že účetnictví vedené tímto programem bude správné. I s auditovaným programem lze vést účetnictví chybně. Navíc tyto posudky nezohledňují to, zda je program vhodný pro použití v konkrétních podmínkách instalace ÚJ.

Závěrem považuji za nutné zmínit, že účetní program by měl bez problému fungovat na všech počítačích, které jsou v dané době dostupné na trhu. Časté inovace hardwaru logicky zvyšují náklady firmy. Dále je u výběru účetního programu důležité zohlednit své současné, ale také i budoucí potřeby. Jednoduchý a levný software může ÚJ na počátku stačit, ale je velice pravděpodobné, že za rok či za dva bude muset hledat nový. Při hledání nového programu, obecně platí, že nový program by měl umět vše, co program starý, ale ještě něco navíc.

4. ANALÝZA ÚČETNÍHO SOFTWARE

V dnešní době je nejčastějším způsobem pořízení účetního programu nákup práv k užívání některého ze standardních programových produktů, které jsou na našem trhu k dispozici. V minulých zhruba deseti letech nabídka v této oblasti prošla prudkým vývojem. Vznikala a zanikala celá řada produktů a jejich dodavatelů. Dnešní trh nabízí mnoho programů s odlišnými funkcemi a grafickým zpracováním. Každému podnikatelskému subjektu může vyhovovat něco jiného. Proto nejlepší variantou je vytipovat si pár programů a vyzkoušet si jejich funkcionality přímo na své firmě. Téměř každý výrobce softwaru dnes na svých internetových stránkách nabízí ke stažení demoverzi programu. Ta je většinou omezena množstvím vkládaných dat popřípadě časově (třeba na půl roku). Vyzkoušením demoverze si udělá každý uživatel lepší představu o softwaru, jeho kladech a záporech a v neposlední řadě o designu, který je pro mnoho žen velmi důležitý a zpříjemňuje práci.

Můj výběr účetních softwarů byl založen na osobní zkušenosti se všemi níže uvedenými programy. Hodnocení jednotlivých softwarů je tak subjektivní, z pohledu uživatele.

V této bakalářské práci budu hodnotit těchto 7 účetních programů:

- Premier Systém,
- Klient,
- Stereo,
- Pohoda,
- Money S3,
- WinDuo,
- JUKwin a PUKwin.

4.1. PREMIER system ⁵

Dodavatel

Dodavatelem tohoto softwaru je společnost PREMIER system a.s., která vznikla v roce 1998 jako plně česká firma s vlastním know-how a je nyní předním producentem informačních a ekonomických systémů na českém trhu a slovenském trhu.

Velikost organizace

Program je určen pro menší a střední společnosti a je vhodný pro vedení účetnictví i daňové evidence.

Moduly

Obsahuje celkem 12 modulů - **účetnictví, daňová evidence** (jednoduché účetnictví) – obsahující peněžní deník, pokladnu, bankovní účty, nepeněžní operace, **odběratelé** – obsahující adresář partnerů, faktury vystavené, pohledávky, upomínky, penalizace, **dodavatelé** – obsahující adresář partnerů, faktury přijaté, příkazy k úhradě, platby do zahraničí, knihu závazků, **mzdy a personalistika** – obsahující informace o zaměstnancích, management znalostí, výkazy práce, zpracování mezd, úpravy mezd, přehledy ke mzdám, **sklady (skladové hospodářství), zakázky a výroba** – obsahující knihu zakázek, kalkulace, výrobní soupisku, řízení výroby, **daňová kancelář, statistiky, controlling, finanční analýza, procesní zakázky, factoring a oboustranný homebanking**.

Aktualizace

Aktualizační roční poplatek je kalkulován ve výši 22 % z celkové prodejní ceny softwaru za rok. V každém dalším roce získává nabyvatel nárok na 12 % slevu z ceny upgradu, přičemž maximální sleva může být 42 % z ceny za upgrade v prvním roce. V této ceně jsou automaticky poskytovány veškeré nové vývojové verze programu PREMIER system, automatické on-line aktualizace programu prostřednictvím internetu, včetně všech legislativních změn. Součástí ceny je i celoroční poskytování hot-line a e-mail poradenství.

Demoverze

Na internetových stránkách lze objednat CD s demoverzí programu, která je zasílána poštou po vyplnění formuláře. Zkušební verze nabízí vyzkoušení všech modulů a funkcionalit. Je časově omezena (3 měsíce) a nelze v ní upravovat tiskové formuláře. Data

pořízená v demoverzi mohou sloužit pro pozdější využití v ostré verzi programu, tudíž není nutné je pak přepisovat opět do ostré verze.

Reference

Společnost na svých internetových stránkách uvádí, že poskytla produkt více než 2 500 subjektů (více než 10 tisíc prodaných licencí tohoto programu).

Cena

Cena Total packu obsahující veškeré moduly jak pro jednoduché tak podvojně účetnictví je 37 798 Kč. Je možno zakoupit (dokoupit) i jednotlivé moduly, jejichž ceny jsou uvedeny v ceníku dostupném na internetových stránkách společnosti. Multilicence (neomezený počet účetních jednotek) stojí 25 % základní ceny. Pro účetní firmy je multilicence poskytována zdarma. Cena aktualizací v případě Total packu se bude pohybovat okolo 4 000 Kč.

Výhody

Premier systém poskytuje kompletní servis – účetnictví, daňové evidence a mezd. Uživatelsky je program přehledný, vkládání dokladů je jednoduché „s našeptáváním“. Dodavatel poskytuje kvalitní servis a dálkový přístup při řešení problémů. Jednou z výhod může být i snadné a rychlé nahlížení do předcházejících účetních období a možnost přečíslování dokladů.

Nevýhody

Některé upgrady programu obsahují skryté softwarové vady, např. ve výpočtu mezd program špatně sčítal. Sestavy jsou méně přehledné a je zde malá možnost výběru informací v porovnání s jinými softwary. Složitě je i řešení při vyúčtování záloh.

⁵ Zdroj: <http://www.premier.cz/>.

4.2. KLIENT ⁶

Dodavatel

Producentem ekonomického informačního systému Klient je společnost Softapp. Společnost byla založena v roce 1992 bez účasti zahraničního kapitálu. Sídlo firmy je v Bílovci.

Velikost organizace

Software je převážně určen pro střední a větší firmy, které vedou pouze účetnictví.

Moduly

Celkem 12 modulů – **dodavatelé** – obsahující adresář dodavatelů, pořízení, opravu a prohlížení faktur přijatých, přehledy, knihu závazků, aj., **odběratelé** – obsahující adresář odběratelů, pořízení, opravu a prohlížení faktur vydaných, přehledy, knihu pohledávek, aj., **banka** – obsahující pořízení, opravu a prohlížení výpisu z bankovních účtů, zápočty, **pokladna** – pořízení, oprava a prohlížení příjmových a výdajových pokladních dokladů, **účetnictví** – obsahující pořízení vnitřních účetních dokladů, interních daňových dokladů a podrozkahovou evidenci), **majetek** – obsahující informace o DDHNM, DHM, sestavy DHM, leasingový DHM, neodepisovaný DHM, **zálohy dodavatelů, zálohy odběratelů, finanční analýza, marketing, sklady, termínovaný kalendář.**

Aktualizace

Při nákupu programu získáte identifikační kód, prostřednictvím kterého si lze stáhnout aktualizace z internetu. Firma Softapp poskytuje pro své uživatele i telefonickou konzultační linku hotline. Dále firma nabízí školení pro základní ovládání softwaru, nastavování parametrů programu klient a pro práci s programem Excel a SQL serverem. Cenu těchto školení bohužel na internetu předem nelze zjistit. Firma poskytuje i tzv. servisní smlouvu, jejímž předmětem může být několik možných variant podpory v zavedení a údržbě systému. Cena aktualizací se pohybuje okolo 3 000 Kč.

Demoverze

Demoverze programu na internetových stránkách není volně dostupná, ale lze si ji u dodavatele vyžádat.

Reference

V současné době má firma asi 1 000 uživatelů svých produktů po celém území ČR, a to převážně mezi středními firmami. Působí také na území Slovenské republiky, kde má dalších 100 uživatelů. Systém je nasazen v celé síti Renault ČR, Renault SR, Renault Truck ČR a SR, Peugeot ČR a SR. Dále má převážnou část sítě Opel ČR, polovinu sítě Ford ČR a další prodejce automobilů.

Cena

Cena základní verze programu klient pro vedení podvojného účetnictví se skladovou evidencí je 30 000 Kč. Licence pro každou další stanici vyjde na 5 000 Kč. Nelze kupovat moduly zvlášť.

Výhody

Uživatelsky příjemný program s velkou škálou možností třídění dat. Software má logickou stavbu. Přehledná pokladna a banka. Číslo a datum vloženého dokladu je neměnné! Lze účtovat v účetním období delším než 12 měsíců. Dobrá a rychlá softwarová podpora.

Nevýhody

Software neumožňuje vedení daňové evidence, dále neumožňuje úhradu přijatých a vydaných zahraničních faktur v hotovosti. Výrobce nenabízí k programu modul mzdy, uživatel si musí vedení mezd dokoupit od jiného výrobce. Vyskytují se zde i časté softwarové chyby, které jsou řešeny novým upgradem programu.

⁶ Zdroj: <http://www.softapp.cz/>.

4.3. STEREO ⁷

Dodavatel

Účetní program Stereo je jedním z produktů společnosti KASTNER software s.r.o., která se zabývá vývojem a prodejem ekonomického softwaru. Počátek činnosti firmy sahá do roku 1991, kdy zahájila podnikání v informačních technologiích pod hlavičkou fyzické osoby. V letech 1995 – 1998 byl vytvořen první účetní program, který firma začala úspěšně prodávat.

Velikost organizace

Program je určen na vedení účetnictví nebo daňové evidence podnikatelů, malých firem nebo nevýdělečných organizací.

Moduly

Účetnictví a daňová evidence, nákup a prodej, pokladna a banka, mzdy a personalistika, sklady, majetek, daňová přiznání. Moduly lze zakoupit v různých kombinacích.

Aktualizace

Aktualizace obsahující legislativní změny, technickou podporu telefonicky nebo e-mailem a e-mailový zpravodaj INFO získají uživatelé objednáním služby Servis. S pořízením programu Stereo získají noví zákazníci tuto službu zdarma pro aktuální rok, při pořízení programu po 30. 6. pak i pro následující rok. Pro další roky je služba Servis placená. Cena se pohybuje mezi 30 až 50 % ceny nové licence. Pokud má program přístup k internetu, provádí se aktualizace automaticky po spuštění programu.

Demoverze

Demoverzi výrobce zdarma zasílá poštou nebo ji lze stáhnout přímo na internetových stránkách společnosti.

Reference

Program Stereo pro Windows si za dobu své existence získalo přes 7 000 uživatelů.

Cena

Cena balíčku Standard pro maximálně 2 uživatele na jednom počítači je 11 988 Kč. Licence Multi pro zpracování neomezeného počtu firem na více počítačích nebo v počítačové síti stojí 21 588 Kč. Ceny jsou uvedeny za předpokladu vedení kompletního účetnictví a daňové evidence.

Výhody

Uživatelsky příjemný program s jednoduchou obsluhou a vkládáním dokladů. Umožňuje kompletně vyplnit formuláře k daňovému přiznání. Automatizovaný import a export dat. Aktualizace jsou časté a stabilita systému je slušná.

4 systémy podpory – nápověda přímo v programu, příručka – manuál, tipy a triky prostřednictvím e-mailu, hotlinka zdarma.

Nevýhody

Program Stereo se jeví jako nevhodné softwarové řešení pro větší firmy, protože s větším množstvím dat dochází k větší chybovosti programu s následnou nutností ručního spuštění opravy. Velmi obtížná úprava výstupních sestav a formulářů. Upravené formuláře se s každým upgradem vrací do základního nastavení. Servis u uživatelů výrobce neposkytuje.

⁷ Zdroj: <http://www.stereo.cz/>.

4.4. POHODA ⁸

Dodavatel

Účetní software Pohoda je produktem české společnosti STORMWARE, zabývající se produkcí softwarových produktů pro platformu Microsoft Windows, která na našem trhu působí více než 15 let.

Velikost organizace

Program umožňuje vést účetnictví i daňovou evidenci, je oborově neutrální a je vhodný nejen pro živnostníky, podnikatele a společnosti, které se zabývají obchodem a poskytováním služeb, ale i pro svobodná povolání a podvojně účtující příspěvkové a nevýdělečné organizace.

Moduly

Celkem 6 základních modulů – **účetnictví** – účetní deník, pokladnu, banku, interní doklady, daň z příjmů, přiznání DPH, analýzy, **fakturace** – evidující nabídky, poptávky, přijaté a vydané objednávky, vydané (zálohové) faktury, ostatní pohledávky, přijaté (zálohové) faktury, ostatní závazky, **sklady** – obsahující informace o skladech, prodejních cenách, zásobách, pohybech, příjemech, výdejích, výrobě, reklamách, prodejkách, **mzdy** – personalistika, kde lze nalézt informace o zaměstnancích a pracovním poměru, přehledy pro zdravotní pojišťovny, penzijní fondy, správu sociálního zabezpečení atd., **jízdy** – obsahující informace o vozidlech, jednotlivých jízdách a seznam řidičů, **majetek** – dlouhodobý majetek, drobný majetek, leasingový majetek, členění majetku, umístění majetku a odpisové plány. Dále lze dokoupit přídatné moduly a doplňky, kterými jsou např. **kasa online** – maloobchodní prodejna online, **homebanking**, **PZD** – datová centrála, **look** – varianta k prohlížení účetnictví, uživatelské rozhraní v německém nebo anglickém jazyce.

Aktualizace

Pokud chce uživatel získávat v průběhu roku aktualizace, musí si objednat službu „Servis“. Tato služba je samozřejmě placená a při prvním nákupu softwaru je zdarma. Výrobce dále nabízí služby zákaznické podpory - odborná školení, individuální servis u zákazníka nebo vzdálená správa softwaru přes internet. Nové verze produktu jsou vydávány zpravidla 3x ročně, drobné aktualizace jsou vydávány dle potřeb v průběhu roku. Cena služby Servis je 3 220 Kč.

Demoverze

Demoverzi programu lze bez problému stáhnout na internetových stránkách společnosti. Je možno objednat si bezplatné zaslání CD se startovací verzí ekonomického systému Pohoda a s demoverzemi všech ostatních produktů společnosti Stormware.

Reference

Program Pohoda se stal v roce 2007 prvním ekonomickým systémem v České republice certifikovaným pro operační systém Windows Vista. Software je v souladu se zákonem o účetnictví, což potvrzuje účetní a daňový audit programu.

Výrobce udává, že počet prodaných licencí v České republice a na Slovensku přesáhl 100 000. Program má vynikající reference zvláště v oblasti účetních firem a internetových obchodů.

Cena

Software je nabízen jako kompletní program s již obsaženými moduly. Pro náročnější uživatele společnost nabízí doplňkové (rozšiřující) moduly. Varianta Pohoda Komplet obsahující všechny agendy pro vedení účetnictví a daňové evidence pro neomezený počet firem vyjde na 16 776 Kč pro jeden počítač, pro 2 – 3 PC 25 164 Kč, pro 4 -5 PC 33 552 Kč.

Výhody

Z pohledu uživatele začátečníka má Pohoda snadno ovladatelné filtry umožňující rychlé vyhledávání potřebných informací, vkládání dokladů je celkově logické a jednoduché. Sestavy jsou přehledné a srozumitelné a lze si je libovolně upravovat. Výhodou při výběru softwaru určitě budou i vynikající reference programu, rozsáhlá síť poboček a autorizovaných partnerů. Jedním z plusů je také stabilita programu a malá chybovost.

Nevýhody

Součástí programu nejsou daňová přiznání a přehledy pro OSSZ a ZP, toto nabízí výrobce prostřednictvím dokoupení modulu TAX. Chybí možnost rozúčtování účetního případu např. na daňové a nedaňové. V daňové evidenci se pro jednotlivé účetní období vytváří zvlášť databáze, takže musí být účetně uzavřen např. rok 2009, aby software pustil uživatele k účtování v roce 2011. Obsahuje spoustu zbytečných (nevyužívaných) funkcí.

⁸ Zdroj: <http://www.stormware.cz/>.

4.5. MONEY S3⁹

Dodavatel

Výrobce ekonomických informačních systémů Money je společnost CÍGLER SOFTWARE, a.s., která datuje svoji existenci od počátku roku 1990. Dnes má společnost čtyři pobočky v České republice a dvě na Slovensku. Je tak jedním z nejvýznamnějších českých producentů ekonomických aplikací a podnikových informačních systémů.

Velikost organizace

V současné době pokrývá svým portfoliem všechny segmenty trhu - od malých přes středně velké společnosti až po velké nadnárodní koncerny. Money S3 je vhodný i pro účtování příspěvkových a rozpočtových organizací.

Moduly

Software nabízí všechny potřebné moduly pro podvojný účetnictví i daňovou evidenci (jednoduché účetnictví). Nabízí 12 základních modulů – **daňová evidence, podvojný účetnictví, adresář, fakturaci, sklady, objednávky, mzdy a personalistika, evidenci majetku, knihu jízd a cestovní náhrady, intrastat, editor tiskových formulářů, import a export dat** a řadu dalších doplňkových (přídavných) modulů – homebanking, propojení s pokladními systémy, internetovými obchody nebo dalšími aplikacemi na bázi XML.

Aktualizace

Aktualizace jsou pro program Money S3 placenou službou. Ceny se pohybují podle velikosti organizace od 1 428 do 4 188 Kč, včetně DPH, za předpokladu, že služba je placená pravidelně, pokud uživatel některý rok službu vynechá, následující rok je poplatek dvojnásobný.

Demoverze

Společnost Cíglér software nabízí na svých internetových stránkách demoverzi programu Money S3 Premium, která umožňuje uživatelům vkládat neomezené množství dat po libovolně dlouhou dobu. Pouze pokud překročíte limity (100 záznamů do účetního deníku, 100 skladových pohybů, 5 mezd atd.), budou tiskové sestavy opatřeny nápisem „neplatné“. Tyto limity lze navýšit zhruba na pětinašobek registrací.

Reference

Ekonomický software Money S3 patří mezi nejrozšířenější systémy v ČR i na Slovensku. Počet uživatelů programu v září 2007 přesáhl 60 000. Software má široké spektrum uživatelů z nejrůznějších odvětví, např. lze jmenovat obor bižuterie, potravinářství, kosmetiky, stavebnictví, ale využívají ho také neziskové a příspěvkové organizace.

V roce 2009 byl proveden audit tohoto ekonomického systému, na základě kterého je systém v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy.

Cena

Komplet pro vedení podvojného účetnictví a daňové evidence se všemi agendami včetně mezd pro neomezený počet zaměstnanců - Money S3 Premium stojí 14 388 Kč, rozšíření na 2-5 PC pak bude stát 3 588 Kč.

Výhody

Uživatelsky velmi příjemný program – přehledný, snadno pochopitelný, možnost změny pozadí. Logicky zapamatovatelné postupy při vkládání dokladů. Možnost úpravy výstupních sestav dle vlastních požadavků. Včasné aktualizace, které pružně reagují na změny v legislativě. Software umožňuje práci v několika dokladech najednou. Má velmi dobré reference. Výrobce nabízí školení zaměřené na seznámení se s programem nebo zefektivnění práce prostřednictvím Money S3.

Nevýhody

Pro svou pomalost a zdlouhavé instalace je program zřejmě nevyhovující pro větší firmy. Další nevýhodou je nemožnost vícenásobných tisků, dlouhé prodlevy při přepínání roků. Aktualizace jsou povinné, pokud uživatel nezaplatí roční aktualizací poplatek, bude se mu objevovat na všech vytištěných formulářích informace o tom, že neodpovídají platné legislativě. Uživatelé si často stěžují na neochotu a aroganci u telefonické podpory programu.

⁹ Zdroj: <http://www.money.cz/>.

4.6. WinDUO¹⁰

Dodavatel

Výrobce tohoto softwaru je společnost ČAPEK-WinDUO, s.r.o., která vznikla v roce 2008 a navázala tak na tradici firmy ČAPEK – počítačové služby. Tato společnost byla založena již v roce 1990 a je autorem známého programu pro podvojný účetnictví DUO pro DOS.

Velikost organizace

Program je určen pro podnikatele – malé a střední firmy, pro příspěvkové a nevýdělečné organizace, pro banky a jiné finanční instituce. Umožňuje vést jak účetnictví, tak daňovou evidenci.

Moduly

WinDuo obsahuje celkem 12 modulů. **Pohledávky, závazky, pokladna, banka, adresář obchodních partnerů** – společné moduly pro všechny programy. **Účetnictví, daňová evidence, majetky, sklady, karty výrobků a služeb, sériová čísla, členění na hospodářská střediska a kalkulační jednice** – jsou volitelné moduly.

Pro občanská sdružení, nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a církevní organizace je k dispozici software WinDUO Benefit, který obsahuje všechny vyjmenované moduly.

Aktualizace

Aktualizace jsou prováděny na základě platné legislativy a požadavků uživatelů několikrát ročně. Upgrady jsou placenou volitelnou službou, kterou uživatelé hradí v rámci balíčku „údržba“. Údržba zahrnuje v jednom kalendářním roce telefonickou podporu, možnost aktualizací na nové verze elektronickou cestou, zvýhodněné ceny servisních služeb. Aktualizace mohou být zasílány (obvykle 3x za rok) i na CD prostřednictvím pošty.

Demoverze

Demoverze je dostupná na internetových stránkách společnosti. Umožňuje vyzkoušet si práci v programu WinDUO Plus včetně práce v síti po dobu půl roku (183 dní). Pokud po uplynutí doby nepřesáhnete 1 000 záznamů v účetním deníku, 200 položek ve vydaných fakturách a 100 skladových položek, je tato verze neomezená. Pokud se navíc uživatel

zaregistruje na stránkách firmy, počty položek se zvýší o 50 %. Pro vedení daňové evidence jsou počty položek poloviční.

Reference

WinDUO je rozšířeno jak v České republice, tak i na Slovensku. Za devatenáct let bylo prodáno tisíce licencí tohoto softwaru. Mezi uživatele patří auditoři, daňoví poradci, reklamní agentury, soudní exekutoři a mnohé velkoobchody.

Program má auditorské ověření tzn., že odpovídá zákonu o účetnictví, zákonu o dani z příjmů, zákonu o DPH a dalším souvisejícím předpisům a vyhláškám.

Cena

Software má jedinečný způsob licencování, kdy si pro potřeby firmy stačí zakoupit pouze jedinou licenci a ne licenci na každý počítač jak je běžné u jiných softwaru.

Balíček obsahující daňovou evidenci a účetnictví dohromady stojí 28 840 Kč. Verze WinDUO Benefit pro občanská sdružení, nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a církevní organizace je za 1 Kč, pokud uživatel chce využít službu údržba, musí si připlatit 3 000 Kč.

Výhody

Uživatelsky lehce ovladatelný s bublinovou nápovědou. Proto se velmi často používá ve školách při výuce. Umožňuje provedení upgradu přímo z menu programu. Jedním z plusů může být i to, že firma výrobce sídlí v Ostravě – tzn. rychlý servis přímo u klienta sídlícího v Ostravě.

Nevýhody

Program WinDuo nenabízí modul kniha jízd a cestovní příkazy ani modul mzdy a personální systém. Tento problém je řešen nákupem softwaru od jiného výrobce. Pro svou jednoduchost program nenabízí tolik funkcí a takový komfort jako jiné programy. Do nevýhod lze zařadit i nedostatečnou poradenskou službu. Výrobce nabízí podporu pouze od 9 do 15 hodin (11 – 12 polední pauza), takže prakticky pouze 5 hodin denně, což považuji pro řešení akutních problémů za nedostačující.

¹⁰ Zdroj: <http://www.winduo.cz/>.

4.7. JUKwin a PUKwin ¹¹

Dodavatel

Dodavatelem tohoto softwaru je firma KOPR software, sídlící v Ostravě, která se od roku 1990 zabývá vývojem ekonomického software pro podnikatele. V současné době firma vyvíjí programy pouze pro operační systém Windows.

Velikost organizace

Software je určen pro drobné a střední podnikatele, kteří potřebují jednoduchý systém pro vedení svého účetnictví.

Moduly

JUKwin - evidence příjmů a výdajů, PUKwin - účetnictví. Programy nelze zakoupit po jednotlivých modulech, nejsou modulárními systémy. Oba softwary jsou nabízeny jako celek, ke kterému je možno zakoupit další doplňkové programy. Například **ARCHA** – určený pro archivaci a obnovu dat na hard disk, diskety a CD-ROM, **MUKwin** – program pro mzdy a personalistiku, **Vprint** – tiskový manažer sloužící k tisku sestav z programu, **Kprint** – tiskový manažer sloužící pro tisk a export dat do formátu PDF, **kMail** – určený k zasílání dat pomocí internetu a mnohé další.

Aktualizace

Aktualizace programů lze provádět prostřednictvím CD nosiče nebo internetu. Jejich počet je závislý na důležitosti legislativních změn a pohybuje se okolo 20 až 30 ročně. Při zakoupení roční licence programu jsou aktualizace zdarma. Jestliže počítač, na němž je software nainstalovaný má přístup k internetu, pak při spuštění programu, program sám upozorní uživatele na nové aktualizace, které je možno ihned pomocí odkazu stáhnout. Společnost rovněž zajišťuje poradenskou službu (telefonicky, e-mailem) jak pro účetnictví a evidenci příjmů a výdajů, tak pro mzdovou problematiku.

Demoverze

KOPR software na svých internetových stránkách nabízí ke stažení demoverze ke všem svým produktům. Demoverze jsou vždy omezeny tiskem - počtem tisknutelných řádků, u mezd je omezení na měsíce leden a únor.

Reference

Počet instalací tohoto softwaru se odhaduje okolo 20 000.

Cena

Cena nové roční licence programu JUKwin je 2 499 Kč, programu PUKwin 4 998 Kč a mzdového programu MUKwin je 2 990 Kč. Rozšíření programu na další počítač lze pořídit u JUKwin za 600 Kč, u PUKwin za 1 200 Kč a u softwaru MUKwin za 500 Kč. Cena upgradu licence na další rok se liší podle toho, zda je upgrade prováděn z CD nosiče nebo prostřednictvím internetu. Upgrade z CD nosiče vyjde u JUKwin a PUKwin na 1 250 Kč. Internetový upgrade je o 250 Kč levnější. U softwaru MUKwin bude stát 1 500 Kč.

Výhody

Pro začátečníky a menší firmy je program dostačující – je jednoduchý, snadno ovladatelný, uživatelsky příjemný. Postup při vkládání dokladů je logický a snadno zapamatovatelný. Firma je z moravskoslezského kraje, což zabezpečuje rychlý servis u zdejších uživatelů.

Nevýhody

Jedním z největších problémů tohoto softwaru je, že není modulárním systémem. Což omezuje uživatele na zakoupení předem definované licence programu. Není zde možnost vytvořit si modulárně program na míru. Další z velkých nevýhod spatřuji v tom, že si uživatel musí stahovat a instalovat každý program zvlášť – pro podvojný účetnictví PUKwin, pro jednoduché účetnictví/daňovou evidenci JUKwin, jestliže chce uživatel tisknout sestavy musí si nainstalovat programy Kprint a Vprint atd.

¹¹ Zdroj: <http://www.kopr.cz/>.

4.8. Volba vhodného účetního softwaru

Můj výběr vhodného účetního softwaru bude probíhat z pohledu středně velké firmy vedoucí podvojně účetnictví, která má do 50 zaměstnanců, kterým vede mzdy.

Při výběru jsem vycházela z následujících **variant a kritérií**:

V1 Premier Systém

V2 Klient

V3 Stereo

V4 Pohoda

V5 Money S3

V6 WinDuo

V7 JUKwin, PUKwin

K1 Cena

K2 Počet modulů

K3 Legislativa a četnost aktualizací

K4 Známost dodavatele softwaru

K5 Dostupnost demoverze

K6 Vzhled a uživatelské pohodlí

Tab. 4.1. Porovnání vybraných softwaru na základě zvolených kritérií

	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7
K1	15 970 Kč	30 000 Kč	9 588 Kč	14 376 Kč	9 588 Kč	12 360 Kč	4 998 Kč
K2	12	12	9	11	12	12	–
K3	Platná, časté	Platná, méně časté	Platná, časté (automaticky)	Platná, časté	Platná, časté	Platná, méně časté	Platná, časté (automaticky)
K4	Známy	Méně známý	Méně známý	Známy	Známy	Známy	Méně známý
K5	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
K6	Velmi dobrý	Dobrý	Dobrý	Velmi dobrý	Výborný	Dobrý	Dobrý

Zdroj: vlastní tvorba

Tab 4.2. Vlastní kritériální zhodnocení vybraných softwarů

	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	Vmax	Váha
K1	188	100	313	209	313	243	600	600	6
K2	500	500	375	458	500	500	–	500	5
K3	300	200	400	300	300	200	400	400	4
K4	200	100	100	200	200	200	100	200	2
K5	300	0	300	300	300	300	300	300	3
K6	66	33	33	66	100	33	33	100	1
Celkem	1 554	933	1 521	1 533	1 713	1 476	1 433	2 100	–
Procentuální vyjádření	74 %	40 %	72 %	73 %	82 %	70 %	68 %	100 %	–

Zdroj: vlastní tvorba

Doporučení z pohledu ceny

Cenově nejvýhodnější je software **JUKwin a PUKwin**, který však není modulárním systémem, což může být pro vyvíjecí se společnosti do budoucna problémem. Za velmi příznivé ceny lze pořídit i softwary **Stereo, Money S3** popřípadě **Pohodu**.

Doporučení z pohledu nabízených modulů

Do hodnocení nelze zahrnout software **JUKwin a PUKwin**, jelikož nejsou modulárním systémem. Největší počet nabízených modulů nabízí programy **Premier Systém, Klient, Money S3 a WinDUO**.

Doporučení z pohledu legislativy a četností aktualizací

Všechny porovnávané softwary se zdají být v souladu s českou legislativou. Systémy **WinDUO, Money S3, Pohoda** mají navíc i auditorské ověření.

Aktualizace jsou u všech hodnocených softwarů placenou službou. Při každém spuštění programu se automaticky aktualizují vždy softwary **JUKwin, PUKwin a Stereo**.

Doporučení z pohledu známosti dodavatele SW

Nejstarším výrobcem softwaru je společnost **ČAPEK-WinDUO, s.r.o.**, která je autorem známého programu **DUO** pro DOS, nyní společnost nabízí produkt pro **WinDUO** pro Windows.

Z pohledu nejoblíbenějšího a nejprodávanějšího programu jednoznačně vedou **Pohoda a Money S3**.

Doporučení z pohledu dostupnosti demoverze

Jediným ze všech vybraných softwarů, který nemá na svých internetových stránkách dostupnou demoverzi je produkt **Klient** od společnosti Softapp.

Licencovaná verze softwaru **Premiér System** umí navíc pracovat s daty vytvořenými v demoverzi.

Vyhodnocení vzhledu a uživatelského pohodlí

Celkově nejpříjemnějším a nejpřehlednějším z vybraných softwarů se jeví **Money S3**, který uživatelům nabízí i možnost změny pozadí. Uživatelsky velmi příjemnými systémy jsou také **Pohoda a Premiér Systém**.

4.9. Celkové zhodnocení

Pro celkové zhodnocení jsem vytvořila následující tabulku 4.3., ve které jsem přehledně shrnula informace, které byly uvedeny výše. Tabulka zobrazuje jednotlivé rozdíly v cenách, aktualizacích a počtech modulů, podle kterých je možno se jednodušeji rozhodnout ve zvolení správného typu softwaru.

Tab. 4.3. Analytické posouzení softwaru

Název SW	Cena DE*	Cena DE + sklady*	Cena UCE*	Cena UCE + DE*	Cena aktualizace (UCE + DE)	Dodavatel	Velikost organizace	Počet modulů
Premier System	3 970	9 990	15 970	37 798	4 150	Známý	Malé, střední	12
Klient	—	—	30 000	—	3 000	Méně známý	Střední až velké	12
Stereo	2 388	5 988	9 588	11 988	3 600	Méně známý	Spíše jen malé	9
Pohoda	4 776	9 576	14 376	16 776	3 220	Známý	Malé, střední	11
Money S3	2 388	5 988	9 588	14 388	4 188	Známý	Malé, střední, velké	12
WinDuo	3 720	6 600	12 360	18 840	3 000	Známý	Malé, střední	12
JUKwin a PUKwin	2 499	2 499	4 998	10 487	3 500	Méně známý	Malé až střední	—

Zdroj: vlastní tvorba

* Cenou se rozumí cena základních verzí (bez slev), které jsou uvedeny v Kč včetně DPH.

*Celkově nejlepším z těchto 7 softwarových produktů se jeví **Money S3** od společnosti CÍGLER SOFTWARE. Velmi příjemně mě překvapila demoverze programu a také reference. Nesetkala jsem se s vyloženě negativním názorem na tento program. Propracovanost skladů, uživatelsky velmi příjemný, cena je příznivá. Velkým konkurentem Money S3 je ekonomický software **Pohoda**. Konkuruje nejen v ceně, ale také ve službách, které se snaží uživatelům nabízet. Reference na tento software jsou více než dobré. Nicméně každý z náročnějších uživatelů softwaru mu vytykají drobné chyby. Do trojice nejlepších softwarů bych zařadila ještě program **Premier Systém**. Působí jako velmi dobře propracovaný systém s minimální chybovostí a dobrou stabilitou. Cenově je však přijatelnější spíše pro střední a větší podnikatelské subjekty.*

Zbylé programy byly průměrné. Ničím novým mě nepřekvapily a často splňovaly poměr cena ke kvalitě. Po zvážení veškerých kritérií dopadl nejhůře v mém subjektivním hodnocení program WinDUO. Za cenu cca 19 000 Kč jsem čekala mnohem propracovanější a kvalitnější systém obsahující mzdovou evidenci.

K problematice výběru účetního softwaru bych dodala, že neexistuje jeden nejlepší program pro vedení účetnictví. Program, který za daných okolností může být vynikajícím řešením pro jednu firmu, může být naprosto nevhodný pro jinou firmu. Výběr účetního softwaru by měl proto dělat vždy uživatel (účetní) nikoliv majitel firmy. Jen uživatel může posoudit vhodnost či nevhodnost programu pro danou společnost.

5. ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo nastínit důležité faktory hrající roli při výběru vhodného účetního programu pro vedení účetnictví a daňové evidence. Jediná cesta, jak může ÚJ ovlivnit kvalitu vedení svého účetnictví je výběrem vhodného a kvalitního softwaru. Špatný výběr může mít za následek vážné problémy, jejichž ekonomické důsledky mohou přesáhnout pořizovací náklady vybraného programu.

V dnešní době informačních a komunikačních technologií se již žádná větší společnost bez kvalitního účetního softwaru neobejde. Účetním přináší softwarové zpracování účetnictví ohromné zjednodušení práce, snížení chybovosti a hlavně úsporu času. S ručním vedením účetnictví se lze setkat už jen výjimečně. Využívají ho zejména drobní podnikatelé vedoucí daňovou evidenci, kteří mají pár účetních položek ročně. V těchto případech je výhodnější ruční vedení daňové evidence, jelikož náklady spojené s elektronickým vedením by mohly přesáhnout výnosy z této činnosti.

Problematika správného výběru účetního softwaru je záležitostí multikriteriální, která vyžaduje odborné posouzení mnoha kritérií v několika samostatných oblastech. Při srovnávání programů jsem si stanovila vlastní kritéria z pohledu středně velké firmy, vedoucí podvojně účetnictví, která má do 50 zaměstnanců a vede jim mzdy. Kritérii byly tedy cena, počet modulů, legislativa a četnost aktualizací, známost dodavatele, dostupnost demoverze a také vzhled a uživatelské pohodlí.

Při charakteristice produktů jsem vycházela z veřejně dostupných informací na internetových stránkách výrobce. Po otestování každého z produktů jsem uvedla jejich nejvýznamnější klady a zápory. Následovalo doporučení na základě zvolených kritérií, ve kterých se nejčastěji objevoval program Money S3.

Celkové zhodnocení bylo založeno na subjektivním hodnocení z pohledu uživatele. Ze sedmi srovnávaných softwarů se pro středně velkou firmu vedoucí účetnictví se nejlépe hodí systém Money S3. Považuji však za nutné dodat, že neexistuje jeden nejlepší program pro vedení účetnictví. Money S3 může být za určitých okolností pro jednu firmu výborným řešením, ale pro druhou firmu naprosto nevhodným řešením. Proto je nutno vždy zohledňovat konkrétní požadavky firmy.

Seznam použité literatury

- [1] DVOŘÁKOVÁ, D. *Základy účetnictví*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 308 s. ISBN 978-80-7357-544-1.
- [2] HAKALOVÁ J., PŠENKOVÁ Y. *Daňová evidence podnikatelů*. 1. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB – TU Ostrava, 2006. 102 s. ISBN 80-248-1064-6.
- [3] MRKOSOVÁ, J. *Účetnictví 2010*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2010. 291 s. ISBN 978-80-251-2925-8.
- [4] PILÁTOVÁ, J. *Daňová evidence 2008*. 4. vyd. Olomouc: Anag, 2008. 296 s. ISBN 978-80-7263-479-8.
- [5] POSPÍŠILOVÁ M., MEJZLÍK L., VELECHOVSKÁ L. *Počítačem integrované řízení podniku*. 1. vyd. Praha: Bova Polygon, 2008. 264 s. ISBN 978-80-7273-153-4.
- [6] SEDLÁČEK, J. *Daňová evidence podnikatelů 2009*. 6. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 128 s. ISBN 978-80-247-2919-0.
- [7] SODOMKA, P. *Informační systémy v podnikové praxi*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2006. 352 s. ISBN 80-251-1200-4.
- [8] TPA HORWATH NOTIA AUDIT. *Podvojně účetnictví 2009*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 224 s. ISBN 978-80-247-2930-5.
- [9] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- [10] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Internetové zdroje

- [11] www.businessworld.cz [online]. 2010 [cit. 2008-05-30] ERP – dnes výhoda, zítra nezbytnost. Dostupné z WWW <<http://businessworld.cz/erp-bi-bpm/erp-dnes-vyhoda-zitra-nezbytnost-1978/>>.
- [12] www.smernice.com [online]. 2010 [cit. 2010-01-01] Směrnice On-line 2010. Dostupné z WWW <<http://www.smernice.com/>>.

Oficiální internetové stránky softwarových společností:

<http://www.kopr.cz/>

<http://www.money.cz/>

<http://www.premier.cz/>

<http://www.softapp.cz/>

<http://www.stereo.cz/>

<http://www.stormware.cz/>

<http://www.winduo.cz/>

Seznam zkratek

ČÚS – český účetní standard

DDHNM – drobný dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

DHM – dlouhodobý hmotný majetek

DPH – daň z přidané hodnoty

ERP – enterprise resource planning

Kč – české koruny

mil. – milión

ÚJ – účetní jednotka

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. 5. 2011

Jana Kepáková

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Polní 421

747 19 Bohuslavice